

Αυτό που σκιαγράφησε ο Ντοστογιέφσκι με τόσο μεγάλη οξυδέρκεια στον Αιώνιο σύζυγο είναι η αντιπαράθεση των δύο πρωταγωνιστών: του απατημένου συζύγου και του εραστή. Μια αντιπαράθεση που γίνεται με αργό ρυθμό και με περιστροφές που αγγίζουν τα όρια του εφιάλτη. Δεν είναι απλώς δύο άνθρωποι που έρχονται αντιμέτωποι, αλλά δύο είδη ανθρώπων: ο αιώνιος σύζυγος και ο αιώνιος εραστής. Αυτός που είναι πάντα σκλάβος μιας γυναίκας αλλά με τον οποίο η γυναίκα ζει, και αυτός που σαγηνεύει τις γυναίκες, τις εμπνέει, αλλά με τον οποίο οι γυναίκες δεν ζουν ποτέ.

Ο εραστής είναι πάντοτε μοναχικός, ο σύζυγος πάντοτε συνοδεύεται αλλά και απατάται. Και υπάρχει και η γυναίκα που, κατά βάθος, δεν ανήκει ούτε στον έναν ούτε στον άλλον. Και οι τρεις ήρωες αποτυγχάνουν σε κάτι ουσιαστικό. Καθένας με τον τρόπο του, έχει τα πάντα και τίποτε. Μ' αυτά τα τρία πρόσωπα έχουμε έναν καθρέφτη της μοίρας του ανθρώπου.